

BLOGI

Vihreän rahoituksen sääntely turvaa tulevaisuuttamme

Rahoitusvakaus, Ilmasto | 24.03.2022 | Hanna Pöntinen

KIRJOITTAJA

Hanna Pöntinen

Ilmastonmuutos ja vihreä rahoitus ovat päivän polttavia puheenaiheita myös finanssisektorilla. Vihreällä rahoituksella tarkoitetaan rahoitustoimintaa, -tuotteita tai -palveluita, joilla pyritään edistämään ympäristön kannalta kestävää kehitystä ja taloutta. Uudenlaiset ilmasto- ja ympäristöriskit, kuten muuttuvat sääolosuhteet ja merenpinnan nouseminen, vaikuttavat yhteiskuntaan, globaaliin talouteen ja yritysten toimintaan. Riskien lisääntyminen luo ja kasvattaa rahoitustarpeita ympäristön kannalta kestäville hankkeille. Ilmatoriskit ovat johtaneet myös lukuisiin uusiin sääntelyhankkeisiin EU:n rahoitusmarkkinoilla vuonna 2021. Rahoitussektorin kannalta keskeisimpiä Euroopan komission sääntelyaloitteita ovat kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategia sekä EU:n pankkisääntelyn ja vakuutussääntelyn uudistukset. Hankkeiden tavoitteena on ohjata varoja vihreään talouteen siirtymisen rahoittamiseen. Sääntelyn myötä finanssisektorin toimijoiden, niin rahoituslaitosten, yritysten kuin viranomaistenkin, tulee edistää siirtymää kohti vihreää taloutta ja huomioida ilmatoriskit toiminnassaan.

Euroopan komissio haluaa tukea aktiivisesti EU:n jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä edistää vihreää rahoitusta. Sitä varten on julkaistu [kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategia](#). Strategia sisältää useita aloitteita ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristöhaasteiden torjumiseksi. Komissio on määritellyt neljä keskeistä osa-aluetta, joilla tarvitaan lisätoimia, jotta rahoitusjärjestelmä voi joka suhteessa tukea siirtymää vihreään talouteen.

Kuvio 1.

Kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategian neljä keskeistä osa-aluetta, joilla lisätoimia tarvitaan

Lähde: Mukaeltu Euroopan komission taulukon EU Sustainable Finance Strategy actions pohjalta.

24.3.2022

© Suomen Pankki

Siirtymän rahoittamisen ohella on tärkeää parantaa rahoitusjärjestelmän häiriönsietokykyä. Lisäksi viherpesun torjunta on olennainen osa strategiaa. Viherpesulla tarkoitetaan toimintaa, jossa sijoitus tai rahoituskohde esitetään ympäristön kannalta kestäväksi, vaikka se ei sitä todellisuudessa ole. Markkinoinnissa käytetään usein osatotuksia eli jätetään ympäristön kannalta epäedulliset asiat kertomatta. EU:n kestävästä rahoituksen luokittelujärjestelmästä, taksonomia¹, edesauttaa vihreiden sijoituskohteiden luotettavaa tunnistamista ja tukee siten osaltaan vihreää rahoitusta.

Sääntelyehdotus EU:n pankkisääntelyn uudistukseksi sisältää muun ohella joukon säännöksiä, joilla on tarkoitus vahvistaa pankkisektorin sietokykyä ESG-riskien osalta. ESG-riskillä (Environmental, Social and Corporate Governance risks) tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyviä riskejä, joilla voi olla kielteisiä taloudellisia vaikutuksia. EU:n alueella toimivien pankkien tulisi järjestelmällisesti tunnistaa nämä riskit, jotta ne voivat myös hallita riskejä toiminnassaan asianmukaisesti. Komission ehdotuksen mukaan pankkien tulisi myös raportoida näistä riskeistä toimivaltaiselle viranomaiselle. Lisäksi komissio painottaa ESG-riskien yhdenmukaisen määrittelyn tärkeyttä ja riskeihin liittyvän informaation julkistamisvaatimusten merkitystä. Kestävä kehityksen ulottuvuuden lisääminen myös pankkien vakavaraisuuslaskentaan varmistaisi riskien paremman hallinnan. Lisäksi se kannustaisi kohdentamaan pankkirahoitusta ympäristön kannalta kestäviin hankkeisiin.

EU:n vakuutussäätelyn uudistukseen (ns. Solvenssi II -uudistus) sisältyy ehdotus, jonka mukaan ilmatoriskit sisällytettäisiin vakuutusyhtiöiden riskienhallintaan ja pääomavaatimusten laskentaan. Vakuutusyhtiöt ovat tärkeässä roolissa kanavoidessaan säästöjä rahoitusmarkkinoille ja reaalitylouteen tarjoten siten pitkäaikaista rahoitusta eurooppalaisille yrityksille. Ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa vakuutusyhtiöiden ilmasto- ja järjestelmäriskien parempi hallinta ja valvonta. Komissio ehdottaa, että vakuutusyhtiöitä vaadittaisiin tunnistamaan ilmastonmuutokseen liittyvät olennaiset riskit ja tarvittaessa arvioimaan pitkän aikavälin ilmastonmuutosskenaarioiden avulla liiketoimintaansa kohdistuvia vaikutuksia. Lisäksi komissio ehdottaa, että Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA) arvioisi, mitä vaikutuksia EU:n vakuutuksenottajien suojaan ja rahoitusvakauteen voisi olla tiettyjen erien vakavaraisuuskohtelun mahdollisella muutoksella. Vakavaraisuuslaskennan muutos kohdistuisi sellaisiin omaisuuseriin ja toimintaan, jotka ovat olennaisesti yhteydessä ympäristötavoitteisiin ja/ tai sosiaalisiin tavoitteisiin tai tavoitteille aiheutuviin haittoihin. EIOPA:n tulisi komission mukaan myös tarkastella säännöllisesti luonnonkatastrofiriskin huomioimista vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuslaskennassa.

Tulevan säätelyn myötä EU:n tavoitteena on myös vahvistaa kykyään sietää ilmastonmuutosta ja pysäyttää biologisen monimuotoisuuden väheneminen sekä yleisempi ympäristön tilan heikkeneminen. Rahoituksen ohjaaminen vihreään talouteen on siten tärkeää meidän jokaisen hyvinvoinnin turvaamiseksi nyt ja tulevaisuudessa.

Asiasanat

ilmastonmuutos, ilmatoriskit, rahoitusmarkkinat, säätely, vihreä rahoitus